

CUNTA'YA VE ANAYASASINA HAYIR!

Yurttaşlar,

7 Kasım'da referandum var. Cunta'nın inzibat yönetmeliğine «evet» ya da «HAYIR» diyeceğiz.

7 Kasım referandumu bizler için önemli bir demokrasi sınavı olacak. Referandum sonucu, cunta'na, demokrasinin ve halkımızın kaderi üzerinde etkin rol oynayacak.

Referandum'da iki seçeneğimiz var. Ya demokrasi ya da cunta...

Referandumda sunulan «anayasa» demokrasiyi değil, polis devletini öngörüyor. Cunta'nın gidişini değil, diktatörlüğünü pekiştirmesini sağlıyor. 12 Eylül darbeleri silah zoruyla gasbettikleri siyasal iktidarı ellerinden kaçırmak istemiyorlar. 1990'lara kadar iktidarda kalıp halkımızın ensesinde «boza pişirmeyi» planlıyorlar.

Cunta neyine güveniyor. İki yıldır terör sokmadığı ev, gözyaşı döktürmediği aile kalmadı. Onun zulmüne uğrayanlar mezarlıklara, zindanlara sığınmaz oldu. İnsan hakları, özgürlükler, kişi onuru ve çağ güvenliği asker postalları altında yokedildi.

Ücretler, maaşlar, taban fiyatları, milyonlarca çalışanın geliri düştü, Cunta'nın diktatörlüğü halkı daha da yoksullaştırdı. Esnafı, zanaatkarı iflusa sürükledi.

Halka yoksulluk, tekellere bolluk... Cuntanın hedefi bu oldu.

Evet, bu cunta neyine güveniyor?...

Zorbalığına demagojiyle, yalanla halktan «evet» oyu alamayacağını biliyor. Bunu bildiği için tehdit yoluna seçiyor. 7 Kasım referandumda «cuntaya hayır» diyecek olan milyonlarca yurttaşımızı daha şimdiden «vatan haini» ilan ediyor. Karnazlıktan, hile ve desiseden medet umuyor. «Biz giderssek 11 Eylül'e dönülür» diyerek halk kitlesini kandırmaya «evet» oyu vermeye zorluyor.

11 Eylül'deki terörden sanki demokrasi sorumludur. MHP terörden kurtulmanın yolu sanki cuntanın terörüne razı olmaktır. Terörü teşvik edip 12 Eylül ortamını hazırlayanlar, sonra dönüp aynı terör iktidarda kalmanın bahanesi olarak kullanımlar halkımızı kandırmaya çalışırlar.

Cunta halktan korkuyor. Evet, cuntacılar halkı korkutmaya çalışıyorlar ama asil kendileri korkuyorlar. Korkmasalardı seçimlere «tek aday» olarak girmezlerdi. Genel Kurmay başkanlığı üniformasıyla şeffelerini Cumhurbaşkanı ilan etme yolunu seçmezlerdi. Kendileri en aşağılık propaganda yöntemlerini denerken, demokrasi güçlerine görüş açıklama yasağı koymazlardı.

Cunta 7 Kasım referandumunun kendisi için zor bir geçit olacağını görmüştür. Milyonları yalanla kandırmanın, tehditle sindirmenin mümkün olmayacağını farkındadır. Halkın «HAYIR» oylarıyla demokrasiyi ve özgürlüğü seçeceğini bilmektedir. Bu da onun sonu demektir.

- Dört milyonluk işçi ordusu «Anayasaya Hayır» deyip

Cunta'yı reddedecektir. İşçi sınıfımız sendikaları ortadan kaldıran, grev hakkını tanımayan, ücret pazarlığını yasaklayan «anayasaya» ve Cunta'ya razı olmayacaktır.

- Milyonlarca memur, esnaf, küçük zanaatkar, Cunta'dan kurtulmak için sabırsızdır.

12 Eylül despotizmini etinde-kemiğinde duyan aydınlar sanatçılar, yazarlar, asker dipçığı altında eğitime zorlanan gençler, kıyılıp sürülen, işten atılan öğretmenler «hayır» diyecektir.

İşte cunta bu milyonlarca «HAYIR» oyundan korkmaktadır.

Yurttaşlar,

Referandumda Cunta'nın rakibi yoktur ama alternatif vardır. Cunta, baskıya, hileye, tehdide başvurmaktadır ama milyonlarca «hayır» oyu karşı duramayacaktır. Seçime hile karıştırırsa bile milyonlarca «hayır» oyunu ortadan kaldıramayacaktır. Referandumda Cunta'dan kurtulma yolu açıktır ve bu yolu katmaya cuntanın gücü yetmeyecektir.

Uruguay halkı Evren cuntasının benzeri bir despot cuntayı, böyle bir referandumda reddetmiş, halkın gücünün aşılamayacağını göstermiştir. Bizim halkımız demokratik bilinci ve cesaretiyle, demokrasiye olan özlemlisiyle, özgürlüğüne ve onuruna olan düşkünlüğüyle Uruguay halkından geri değildir. Anayasayı ilga etmiş ve demokrasiyi çiğnemiş beş NATO'cu generalin ve bir avuç talancı tekelcinin kölesi olmayacak, demokratik ve yasal haklarına sahip çıkacak olgunluktadır.

Yurttaşlar,

Milyonların siyasal demokrasiye, özgürlüğe olan bu geniş özlemine uygun düşen bir zaferi 7 Kasım referandumunda kazanmak mümkündür. Bunun için niyetli olmak, kararlı olmak referandumda katılıp «HAYIR» demek yeterlidir.

Cuntanın eza ve celasını çekmiş milyonlarca emekçi den başka, ülkemizdeki örgütlü politik güçlerin çoğunluğu demokrasiden yanadır ve Cunta'ya hayır demeye hazırlanmaktadır. CHP'liler, MSP'liler; siyasal görüşü demokrasiden yana olan güçler hatta partileri faşizmle işbirliği yapmış olsa bile sağduyu sahibi AP'liler Cunta'dan hoşnut değildiler ve bir an önce defolup gitmesinden yanadırlar.

Halk çoğunluğunun bilinen bu tercihi 7 Kasım referandumunu önemli kılmaktadır. Kararlı bir mücadele, yanında bir avuç tekelciden ve bir o kadar dalkavuktan başkasını bulamayan Cunta'yı iktidardan söküp almaya, ülkemizi layık olduğu demokrasiye bir an önce kavuşturmaya yeterlidir.

- 7 Kasım'da referandumla mutlaka katılalım!

- «Anayasaya Hayır» diyelim ve Cunta'yı reddedelim!

- Cunta'yı yerinden söküp atalım!

**TÜRKİYE
SOSYALİST İŞÇİ PARTİSİ**

Barış Düşmanı Cunta, Halkın Ekmek Parasını Silaha Yatırıyor

Cunta başı Evren, Üsküp'te «Dostluk ve Dünya Barışı» konulu karikatür sergisini gezerken şöyle demiş: «Aynı ana babadan doğma iki kardeş arasında dahi kavga devam ederken, dünyada savaş bitmeyecektir.» Bu kehaneti hem de «barış» konulu bir sergide pervasızca açıklayan birinin ne azgın bir barış düşmanı olduğu uzun boylu izahat gerekmez. «Dünyada savaş bitmeyecektir» diyen Evren'in atom bombasına karşı çıkan lise öğrencisine nasıl kızdığını, silahsızlanma isteklerini, barış mücadelesini ve saldırgan NATO'dan çıkılması talebini nasıl vatan hainliği olarak damgalamaya çalıştığını biliyoruz. Ordu mevcudunun azaltılması, askerlik süresinin kısaltılması istekleri karşısında nasıl çığına dö-

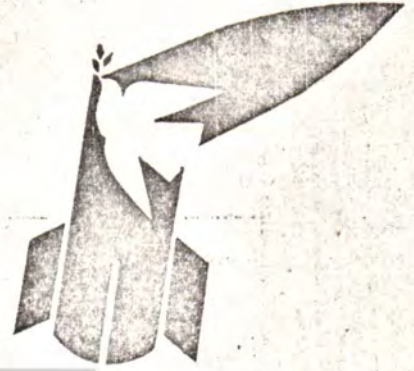
duğünü de biliyoruz. Barış Derneği yöneticilerinin neden ve nasıl yargılandıklarında biliyoruz. Milyarlarca doların silah tüccarlarının kasasına nasıl akıtıldığını da biliyoruz.

Açıklanan 1983 yılı bütçesi Evren cuntasının azgın militarizmini bir kere daha sergilemektedir. Bütçenin yaklaşık % 20'si Milli Savunma bakanlığı'na ayrılmıştır. 12 Eylül sonrası askeri bütçenin hızla arttığı görülmektedir. MSB'na ayrılan pay 1980' 113 milyar TL iken, 1981'de 288 milyara, 1982'de (on aylık bütçe) 318 milyara ve nihayet 1983 de 450 milyara çıkmıştır. Ayrıca Jandarma Genel Komutanlığı için de 1983 bütçesinde 47 milyar ayrılmıştır.

Bütçede MSB'na ayrılan 450 milyar lira, Milli Eğitim, Sağlık, Ulaştırma, Tarım-Orman, Gençlik Spor, Sosyal Güvenlik, İmar-İskan ve Çalışma Bakanlıklarına ayrılan payların toplamına eşittir.

NATO'nun saldırgan politikası yanında, ABD'de Reagan yönetiminin tirmandırdığı soğuk savaş ve silahlanma gayretlerinde faşist cunta üzerine düşeni fazlasıyla yerine getirmektedir. NATO'nun Avrupalı üyeleri Reagan yönetiminin defant düşmanı, saldırgan politikasını ihtiyatla karşılamak ve ekonomik durumları Türkiye'den daha iyi olduğu halde silahlanma harcamalarını kıstmayı düşünürken, cunta askeri bütçeyi hızla yükseltmektedir.

NATO içinde ABD'den sonra en kalabalık orduyu Türkiye beslemektedir. Örnek vermek gerekirse, nüfusu 62 milyonu geçen F. Almanya'nın ordusu 495 bin nüfusları 57 milyonu geçen İtalyanın 366 bin, İngiltere'nin ise 329 bin kişidir. 45 milyon nüfuslu Türkiye ise 567 bin kişilik ordu ve 120 bin kişilik jandarma beslemektedir. Askeri harcamaların Gayrisafi Milli Hasılaya oranında Türkiye, NATO'nun Avru-

palı üyeleri arasında, en önde gelmektedir. Tüm NATO ülkeleri a-
Devamı 7. Sayfada

Demirel'e selam!

Cuntabaşı Kenan Evren, Bayram içinde Burdur ve Ispartada yaptığı konuşmalarda belli bir mesajı ısrarla tekrarladı. Bayramların kırılganlık ve dargınlıkları unutmama dönemleri olduğunu vurgulayarak cunta konseyinin «kimseye kırılgan ya da kızgın» olmadığını belirtti.

Gerçi bayram olmasına bayramdı ama eniştesi Demirel'i niye öpmüştü? O Demirel, cuntabaşının deyimleriyle «tencereyi kirletenlerden değil miydi? «Bırakalım da tekrar mı kirletsinler» denememiş miydi? O günlerde cuntacılar külkeyi 12 Eylül'e getiren politikacıları «fevkalade kızgın ve kırılganlar Anlaşıyor ki bunlardan birisine artık kırılgan ve kızgın değililer ve bunu ona kamuoyu önünde bildirmekten bir yarar umuyorlar.

Cuntabaşı ve şürekası bugünlerde büyük bir telaş içinde. Faşizmin borazanı TRT'nin tek yanlı savunmalarına, cuntanın anayasası adıyla sunduğu nizamnamesine «Hayır» diyenlerin «vatan hainleri», «menfi düşünceli kişiler» olduğunun ilanı ve 7 Kasım'a yaklaştıkça artacak olan çeşitli baskı ve daleveralara rağmen ya «Hayır» oyları «Evet» oylarından fazla çıkarsa?

Efendim, «o zaman halk askeri idareden memnun demektir, biz şimdi yaptığımız gibi memle-

Devamı 7. sayfa da

gerçek
durum

İlk Hesaplaşma

7-Kasım'da 1961 Anayasası'nı ilga etmiş bir silahlı çetenin adını «Anayasa» koyduğu ama, bilinen bütün anayasalardan farklı ve tam anlamıyla inzibat yönetmeliği olan nizamnamesi ile yüz yüze geleceğiz. «Evet» ya da «hayır» demekten başka seçeneğimizin bulunmadığı bir geçime katılacağız.

Anayasayı ilga suçu işlemiş suçluların, kendi anayasalarıyla halkın önüne çıkıp, kendilerini dayattıkları ilk kez görülüyor. Pek çok ülkede benzeri durum ortaya çıkmış, bir çok faşist cunta, iktidarını halka tescil ettirme yöntemini denemiştir.

Evren cuntası'nın denediği yöntemde farklı olan şey, anayasayı ilga suçundan başka, 12 Eylül'ü takiben işlenmiş diğer binlerce suçun da örtbas edilmek istenmesidir. Sanki cunta'ya bu günden malum olmuş gibi, gelecekte «cezadan muaf tutulmasını» istemektedir. Halka güveni olmadığı için de, kendi güvencesini kendisi koymak istemektedir.

Kendileri için buldukları en iyi güvence ise iktidarda kalmaktır. Hiç

Devamı 7. Sayfada

HALKIMIZIN
YÜREĞİ
FİLİSTİN
HALKIYLA DIR

İsrail'in Lübnan saldırısı Sabra ve Şatila kamplarında yaşayan Filistinlilerin kadın, ihtiyar, çocuk demeden katledilmesiyle vahşetin doruğuna ulaştı. 4 binden fazla korumasız Filistinli, falanjist Gemayel'in öldürülmesi bahanesiyle Batı Beyrut'a giren İsrail askerleri ve falanjistler tarafından acımasızca katledildi. Emperyalizmin beslemesi İsrail son saldırısında Filistin halkı varolduğu yokedemeyeceğini anladığı FKÖ'yü boğamayınca, Filistinli bebeleri delik deşik etti. İnsanlık bu vahşeti unutmuyacak. Bu vahşetten geri kalan gözyaşı olmayacak.

Sabra ve Şatila katliamları dünyayı yerinden oynattı. Bölgedeki arap halkları ve tüm dünya Filistinlilerin acısını ve kararlılığını paylaştığını gür sesiyle gösterdi. Filistin halkıyla dayanışma gösterileri, İsrail'i protesto ve boykot eylemleri birbirini izledi. Bu arada İsrail ve Amerika'da yoğun gösterilerle katliam lanetlendi. Bu büyük tepki, İsrail ve ABD emperyalizminin Ortadoğu hesaplarını sarstı.

Kendi ülkelerinde katliam dolayısıyla ağır eleştirilere uğrayan pasiflikle suçlanan gerici Arap yönetimleri de ABD ile ilişkilerinde daha ihtiyatlı olmak gerektiğini hissetmektedir.

Bölgede Amerikan gözlüğünden bakan tek yönetim faşist Evren cuntasıdır. İsrail Lübnan'a saldırır, onbinlerce insanı bombalarlarken FKÖ'yü «anarşist barınağı» diye karalamaya çalışan cunta, katliam üzerinde bir iki göstermelik demeçle durumu idare edeceğini zannetmiştir. Katliamdan sonra dünyada yer yerinden oynarken Amerikadan çok Amerikancı kesilen cunta İslam ülkeleri arasında da, bölge ülkeleri arasında da zaten hemen hiç olan itibarını hepten kaybetmiştir. Halkımızın yüreği ve desteği Filistin halkıyldır. Filistin halkının mücadelesine karşı cuntanın tavrı kendi yüzkarasıdır, halkımızın değil.

Kemalizm Kimin İdeolojisidir!

«Kemalist Devrim» ve diğer bütün burjuva devrimleri gibi, burjuvazinin evrensel ideolojisini rehber alarak doğmuş, gerçekleşmiş ve oturmuştur. Her burjuva devrimi gibi, Kemalizmin de ulusal faktörleri ideolojik planda yansıtan özellikleri vardır.

Burjuva devriminde ulusal faktörlerin kimi zaman ileri derecede yoğunluk kazanması da mümkündür. Sözelimi «Gandıcılık», «Atatürkçülük» gibi. Ama bunlar da evrensel burjuva ideolojisinin ulusal çerçevede şekillenmesinden başka bir şey değildirler.

Sırf kimi ulusal niteliklerinden ötürü Kemalizmi, evrensel burjuva ideolojisinden farklı bir ideolojiymiş gibi göstermek, kendine özgü nitelikleri abartıp onu burjuva ideolojisinden ayrı bir ideoloji olarak görmek, ülkemizde çokça raslanan bir yanılgıdır.

Bu çarpıtmayı burjuvazi bilerek yapmıştır ve yapmaktadır. Kendi sınıf hedeflerini de koruyarak burjuva devrimine katılmış diğer halk sınıf ve katmanlarını, bağımsız siyasi çıkar ve ideolojilerini örgütlemekten alakoyarak, onları kendi kuyruğunda sürüklemek burjuvazinin başlıca amacıdır.

Daha dün kadar işçisınıfı politik örgütlenişinde kemalizm kuyrukçuluğu, bir hastalık gibi varlığını sürdürmüştür. Bugün dahi işçi sınıfının tarihi mirasçısı olma rolüne sığınarak Kemalizm kuyrukçuluğunu sürdürenlere rastlanmaktadır.

Ne getirmiştir «Atatürkçülük» işçi ve diğer emekçi sınıflara?

Temelinde yüzlerce komünist kanı vardır, bu Atatürkçülüğün çelişkisi değil bizzat kendisidir.

Temelinde bütün ilerici hareketlerin yasaklanması, halk motifini taşıyan her siyasetin kanla bastırılması vardır, «krir'i sükun vardır bu da Kemalizmin kendisidir.

İşçi sınıfına ekonomik ve politik örgütlenme yasağı vardır, kendisinden başkasına siyaset yasağı vardır, yoğun sömürü vardır, devlet himayesinde «hür teşebbüs» güçlendirme vardır ve nihayet yine «hür teşebbüs» korumakla sınırlı bir «devletçiliği» vardır. Ve Kemalizm budur.

Ülkemizdeki bugünkü ekonomik ve siyasi yapı, veya Atatürk'ten sonra gelen burjuva diktatörlükleri, Kemalizmin kurduğu temel üzerinde değil midirler? Bugün Evren cuntası «Atatürkçü değildir» veya «sahte Atatürkçüdür» diye suçlanabilir mi?

Evet, ilerici, devrimci hatta komünist olanlar arasında bile faşist cuntayı böyle suçlayanlara rastlamak mümkündür. Bunun sebebi, yukarıda değindiğimiz gibi, Kemalist ideolojinin «sağa-sola» biraz fazlaca bulaştırılmış olmasıdır.

İşçi sınıfının bağımsız ideolojisi ve «saf» sınıf çıkarları bir yana, bugün antifaşist mücadele temeli üzerinde bile birleşmesini zorlaştıran, pürüzler yaratan; hatta açık bir olgu olan faşizmin adlandırılmasında bile bazılarının aklını kaydırma, hep kemalizmin etkileridir. Onu burjuvazinin evrensel ideolojisinden farklı bir ideolojiymiş gibi görüp kabullenene, onda bugün bile işçi ve emekçi sınıflar lehine unsurlar bulunabileceğini düşünen, Atatürkçülüğü kimselere kaptırmamak için birbiriyle yarışan o kadar çok demokrat, ilerici, devrimci var ki, çeliği Atatürkçülük olan faşizmin topuzu kafalarına inip kalkarken dahi yakalandıkları bu hastalıktan kurtulamamaktadırlar.

«Atatürk'ün ordusundan» demokrasi uman, bu nedenle Evren cuntasını dahi kabullenene, ondan tekeller aleyhine ekonomik ve siyasi beklentileri olan ama buna rağmen demokrasiden yana olduğundan kuşku duymadığımız o kadar çok demokrat var ki, işte «Kemalizm hastalığının» demokrasi mücadelemize verdiği zarar...

Kemalizm, onun özünü oluşturan bu nitelikleriyle kavranmadıkça demokratik güçler üstündeki olumsuz etkilerini sürdürecektir ve burjuvazi (bugün faşizm) tarafından daha bir süre ideolojik silah olarak kullanılacaktır.

Kendisinden sonra geçici maddelerinin de açıklanmasıyla birlikte cuntanın «Anayasası» hakkında bugüne kadar söylediklerimiz kesinleşmiş, hedefin bir polis devleti oluşturmak olduğu, bundan kuşku duyanlarca da artık görülmüş oluyor. Cuntadan demokrasi bekleyenlerin bu beklentileri bakımından işin sonuna, demokrasi güçleri olarak da cuntadan kurtulmak için verdiğimiz mücadele de önemli bir görevin eşğine geldik.

«İşin sonuna geldik», artık hiç kimse cuntanın gideceğini, yerini demokratik bir rejimin almasına göz yumacağını düşünmüyor. Kendisine daha on yıllık bir iktidar ve ömür boyu «dokunulmazlık» biçen 12 Eylül çetesinin riyakarlığı ve yalanları, bunları bugüne kadar görmekte gecikenleri bile uyandırmış, faşizmin kurumsallaşmakta olduğu gerçeği ile yüz yüze getirmiştir.

Evet, Şil'de Pinochet'in, Pakistan'da Ziya-ül-Hak'ın «gitmeyeceğiz» demelerine karşılık bizdeki paşalar güruhu «gideceğiz» demişlerdi ama, bu yalanlarının ömrü ancak iki yıl sürdü. Evren ve cuntası «biraderlerinin» yaptığını sözde daha «ince bir taktikle» yapmaya çalışmaktadır.

Buna gerek de vardır. Çünkü Türkiye ABD'nin arka avlusu değildir. Türkiye'de ölkeden kınına sığmaz hale gelen bir dört milyonluk işçi ordusu bulunmaktadır, bir hayli örgütlenme ve demokrasi mücadelesi deneyine sahip milyonlarca emekçi vardır, demokrasiden yana yaygın politik güçler faşizme razı olmayacak önemli bir entelektüel güç mevcuttur.

NATO'ya ve bu örgütün Türkiye halkasına karşı dünya kamu oyununun hesaba katılması zorunlu hassasiyetini de eklersek, cuntayı Pinochet'e, Ziya-ül-Hak'a göre biraz daha «inceltmiş» ama ülkemiz politik yaşamına göre Adem ile Havva kadar çıplak bir yerleşime oturmaya iten sebepler anlaşılabilir.

Adını «Cumhurbaşkanı» olarak değiştirip diktatörlüğünü genelkurmay karargahından Çankaya'ya taşımayı, yasama ve yargı gücünü eline, siyasi iktidarı ordunun vesayeti altına almayı planla-

«ANAYASAYA HAYIR» KAMP

yan Evren ve cuntası, halkı hiçe sayan bir pervasızlıkla, ama derinden derine kendini belli etmeye başlayan korkaklıkla, yolunda gidiyor. Kendine çok güvendiğini defalarca belirtmiş olmasına karşılık tek aday olarak dahi halkın karşısına çıkamayan faşist Evren işlediği ağır suçların farkında olarak ömürboyu dokunulmazlık işliyor.

Liberalleri dahi tedirgin eden demokrasinin ne olup olmadığını az çok bilen herkesi çileden çıkartan, emekçi halk kitlelerini infial noktasına götüren bu planı cunta nasıl oluyor da böyle kolaylıkla uygulamaya sokuyor?

Cunta, kitlelerdeki öfkenin demokrasiye duyulan yaygın özlemin elbette ki farkındadır. Ama onun için geriye dönüşde sözkonusu olamaz. O, tekeldi sınıfın çıkarı için girdiği bu yolda, hem kendi korkusuyla boğuşacak ve hem de karşısına halk kitlelerinin çıkaracağı engellerle savaşıp kendi kaderini mümkün olduğu kadar geciktirmeye çalışacaktır.

Cunta bir yandan tehdit yoluyla kendi iktidarını dayatırken öbür yandan demokrasi güçlerinin şu an içinde buldukları durumdan da azami oranda yararlanmayı umuyor. Kasım ayında yapılacak referandum; demokrasi güçlerinden daha avantajlı olarak gireceğini, politize olmamış halk kesimlerini TV'den ve meydanlardan yapacağı propogandayla iftial edip kendisine razı edebileceğini, alternatifiz olmanın, bu planın uygulanmasını kolaylaştıracağını düşünmektedir.

Bana «evet» demezseniz kahrım, bari «evet» deyin de öyle kalayım» diyor faşist cunta. Bölgemizde cadı kazanı kaynıyor bu dış tehlikedir, içerde daha yedi bin «anarşist» var yakalanmamış bu da iç tehlikedir demeye getiriyor ve «bana en az on yıl daha mecbursunuz» diye kestirip atıyor. Ya ben, ya da ben diyor. «Türk ordusunun yüksek hasletlerinden» askeri diktatörlüğün «geçici» olacağı sonucunu çıkarırları bile hayrete düşürüyor.

Cunta bunları söylüyor ama bunları yapacak gücü kendinde bulabiliyor mu? Bundan onun da kuşkusu ve doğal olarak korkusu var. Güçlü görünmek istemesinin altında yatan, aslında onun güçsüzlüğüdür.

Bugün etrafına topladığı üç beş uşaktan, demokrasinin yeminli düşmanlarından ve nihayet bir kısım tekelciden başka taraftarı olmayan cunta bütün bir halkın kendisine düşman olduğunu görmektedir. Dolayısıyla cunta içine düştüğü korkuyu gizleme gereğini bile duymayacak kadar köşeye sıkışmış bulunmaktadır. «Anayasa»nın açıklanan geçici maddeleriyle kendisine ve uşaklarına ömür boyu sürecek «güvenceler» araması boşuna değildir. «Cezai ve mali» kovuşturmaya tabi tutulmaktan endişesi vardır. Kendisinden darbenin ve darbe sonrası işlediği suçların hesabının sorulacağını adı gibi bilmektedir.

Bu kadar zayıf ve derin bir korku psikoza içine giren. «olan oldu ileriye bakalım» gibisinden bir nevi af (dokunulmazlık) dileyen cunta nasıl oluyor da bu denli cüretkar adımları atabiliyor diye çakabilir.

Bu soruyu aslında demokrasiden yana ve faşizme karşı olanlar başkalarına değil, kendilerine sormalıdırlar. Cuntaya doğru teşhis koyamamakla, anayasa rafa kaldırılıp demokrasi mezara gömülürken susmakla başlayan, hak ve özgürlükler bir bir çiğnenir, faşist rejimin temel taşları döşenirken, bana dokunmayan yılan bin yaşasın düşüncesinden doğan yanlışlık, cuntadan demokrasi ummak şeklinde süregelen körlük... İşte bütün bunlar, demokrasi güçlerinin önce kendilerine sorup, yine kendilerinin cevap vereceği sorulardır. 12 Eylül'e «bu da gelir bu da geçer» rahatlığıyla baktıktan sonra «işin başa» düşmesi hem olabileceğinden daha ağır bir taş gibi düşmesi doğaldır.

Bu gerçeklere 12 Eylül'den önce de, 12 Eylül sabahından başlayarak içine girdiğimiz süreç boyunca da işaret ettik ama neyse ki bugün hiç değilse, yani cunta-

ANAYASINDA GÖREV BAŞINA

nın işini kolaylaştırıp kendi işimizi yine kendi elimizle zora koştuktan sonra, önümüzdeki demokrasi görevini bütün gücümüzle ve elbirliği ile omuzlamak noktasına varmış bulunuyoruz. Bu aşamada cuntanın işine yarayan ve demokrasi saflarında sürmesi muhtemel olan bazı yanlışların altını bir kere daha ama son defa çizmek gerekiyor.

* Yanlışlardan biri, cuntanın «hayır dersiniz gitmem» tehdidi karşısında gerilemektir. Cunta «red» oylarının galebe çalmasından ecelden korktuğu kadar korkmaktadır. Cuntayı iktidardan göndermenin bu aşamada en mümkün ve elverişli yolu onu ve onunla birlikte anayasasını reddetmekten geçer, bu gözden kaçırılmamalıdır.

* Bir diğer yanlış, halkın gücünü küçümseyip «bu anayasa nasıl olsa geçer» diyerek referandumda ilgisiz kalmak, katılmamaktır. Bu da doğru deyildir. Hayır oylarının mümkün olduğunca artırılması ve dayatılan nizamnamenin reddedilmesiyle ağır bir şamar indirilmesi her zaman mümkündür. Cuntanın kullanacağı iktidar imkanları ve tehditlere karşılık, yığınlarda çok önemli bir «red potansiyelinin» mevcut olduğu, harekete geçirilebildiği takdirde cuntaya karşı bir demokrasi zaferi kazanmanın hiç de zor olmayacağı unutulmamalıdır. Cuntanın halkı teslim alamadığı ve alamayacağı bilinmelidir.

* Bir başka yanlış, referandumda katılmayıp «boycot» etmenin cuntaya karşı en geçerli tepki olacağını düşünmektir. Bu da çok yanlış bir düşüncedir. Cunta bundan değil, hayır oylarından korkmaktadır. Hedef, cuntanın az farkla kazanmasını sağlamak değil, onu bozguna uğratmak olmalıdır. Bu da referandumda katılıp «hayır» demekten, demokrasi güçlerinin olanca gücünü bu noktaya seferber etmekten geçiyor. «Hayır» demeyen herkes faşizmin kazanç hanesine yazılacaktır.

Demokrasi güçlerinin izlenmesi gereken bu temel doğrultusunda yanında, dağınlıktan, askari

düzeyde dahi bir işbirliğinin kurulamamış olmasından doğan «kendine güvenememe» psikolojisi üzerinde de durmak gerekiyor.

Evet, demokrasi güçlerini aynı hedefe belli bir merkezden yönlendirecek ortak gücü OLUŞTURMAKTAN BUGÜN İÇİN UZAĞIZ Asgari bir işbirliğinden de yoksunuz. Ama bu dün de böyledi ve buna rağmen demokrasi mücadelesinde hiç de küçümsenmeyecek sonuçlar almak mümkün olabiliyordu. Herkes kendi çabasıyla bir şeyler yapabileceğine, yaptıklarının bir değerinin olacağına, bütün bu küçük ama ayrı çabaların sonuçta birleşip önemli bir başarıyı oluşturacağına inanırsa yapılabilecek çok şey var demektir.

Herkes kendine bu konuda görev düştüğünü bilmelidir.

Bir değil, beş değil tam yirmi milyon seçmen var oy kullanacak, bunların tümünde faşizmden çıkarı yoktur. Bunu verecekleri oyların rengini görmeden bile açıkça söylemek hakkına sahibiz. O halde yapılacak işin somutu şudur.

İşçi misin, sınıfın son iki yılda acıların en ağırına, sıkıntıların en koyusuna katlandın. Aç ve susuz kaldın, horlanıp ezildin, sürülüp işten atıldın. Fabrikanda oturduğun semtte, çarşıda pazarda hep bu insanlarla yüzyüzesin. Hiç birşey değişmiyor. Ama vereceğin «red» oyuyla değiştirebileceğin çok şey olabilir. Böyle düşünmeyen işçi arkadaşlarına gerçeği anlatıp red oylarını çoğaltman kendini bu konuda görevli sayıp canla başla çalışman gerekiyor. Cunta işçi sınıfımızın ne düşündüğünü senin gideceğin sandıktan çıkacak oylara bakarak anlayacaktır, bunu ona anlatman gerekiyor.

Köylü müsün, o halde, tırnağınla söküp çıkardığın mahsulün devlet kapısında on para etmediğini, tarlaya attığın tohumun ve gübrenin maliyetini dahi kazanmadığını, kazandığını bile aylar sonra alamadığını ve bütün bunların sorumlusunun da faşist cunta olduğunu biliyorsun demektir. Ve yapacağın da bellidir. San

dığı gidip cuntaya «hayır» diyeceksin. Seni cunta yoksullaştırıyor, ondan kurtulmadıkça yoksulluğun sürecektir.

Öğretmensin, memursun, aydınların, diğer emekçilerden farklı olmayan bir baskının ve sömürünün altındasın. Kendi tercihini belirlemiş olman sana yetmez, aydın olmanın sana sağladığı etkinliği de kullanman gerekiyor. Sana aydın olduğun, doğruyu görme yeteneğinde bulunduğun için güvenen bütün emekçileri, faşizmden yararı olmayan insanları uyarmak, onlara cuntadan kurtulmanın biricik yolunu göstermek durumundasın.

Cunta senden ve senin etkinliğinden korkuyor, bu korkusunda haksız olmadığını ona göstereceksin.

Basın emekçisi misin, yazar mısın, sanatçı mısın, sana bu aşamada önemli bir demokratik görevi düşüyor. Kamuoyunu en doğru hedefe yöneltmek, varolan tereddütleri dağıtmak, kitlelere moral aşılama ve «anayasaya hayır» kampanyasını uzanabildiğin alanda yaymak durumundasın.

Çıraklar, gençler, kadınlar, esnaf ve zanaatkarlar faşizmin zulmüne iki yıl boyunca katlanıp bundan gerekli dersi çıkarmış olanlar cuntadan kurtulmanın ona razı olmayacağımızı göstermenin zamanıdır.

İşte cunta bu «oy verecek» milyonlardan korkuyor. Değil başka adaylarla yarışmayı, tek başına dahi halk oyuna başvur maktan korkuyor.

Dünyada benzeri görülmedik bir dalaverayla seçilmediği halde kendisini «seçilmiş» gösterecek yöntemlere başvuruyor. Cunta halktan korkuyor.

Korktuğuna er-geç uğrayacaktır.

fabrikalardan

İŞÇİLER, GERÇEK'in FABRİKALARDAKİ MUHABİRLERİ!

İş-ekmek-hürriyet mücadelemizin düşmanı faşist cuntanın işyerlerinde, fabrikalardaki uygulamalarını teşhir eden, işçi sınıfımızın fabrikalarda yükselen mücadelesini anlatan mektuplarımızı alıyoruz. İşyerinizdeki, Fabrikanızdaki durumu ve mücadelemizi diğer işçilere daha geniş kitlelere duyurmak için yazalım, sesimizi duyuralım.

ÇERKEZKÖYDE SÖMÜRÜ VE BASKI YOĞUNLAŞTI

Son yıllarda birçok sanayi ünitelerinin kurulmasıyla Türkiye'nin sanayi bölgelerinden birisi durumuna gelen Çerkezköy'de 12 Eylül'den sonra patronların sömürü ve baskısı dayanılmaz boyutlara varmıştır.

İşte bu fabrikalardan birisi de Çerkezköy'deki AEG tesisleridir. 3000 işçinin çalıştığı bu işyerlerinden 12 Eylül sonrasında 800 işçi işten atılmıştır.

Bunların içinde sendika işyeri temsilcisi işçiler de bulunmaktadır.

800 işçiyi «ekonomik kriz» bahanesi ile işten atan patron, üretimini düşürmemek ve sömürsünü dahada artırmak için, günlük çalışma süresini «zorunlu» olarak 16 saate çıkarmıştır. Fazla mesai yapmak, günde en fazla üç saat olmak koşuluyla, işçinin rızasına bağlı olmasına karşın; patron, işten atma ve sıkıyönetime ihbar etme tehditi ile işçileri günde 16 saat çalıştırmaktadır. Patronun bu yasadışı uygulamalarına karşı işçiler bölgenin sıkıyönetim görevlisi albayına başvurmuşlardır. Albay, yasadışı uygulamaları yapan patrona değil, ondan şikayetçi olan işçilere bozulmuş ve «Ülan, herkes işsiz gezirken siz iş bulmuşsunuz ve kalkmış fazla çalışmaktan şikayet ediyorsunuz. Yatın kalkın size iş verdiği için patronunuza teşekkür edin. Yoksa atarım hepinizi içeri» demiştir.

İşçilerdeki bu huzursuzluğu farkedemeyen patronun fabrika müdürü, işçileri toplayarak, fabrikanın ihracat seferberliğine işçilerin de katılması gerektiğini, daha fazla çalışarak daha fazla döviz kazandırmak için gecemizi gündüzümü-

ze katmamız gerektiğini söyledi. Bu toplantının aniden düzenlenmiş olması nedeniyle işçiler sadece dinlemekle yetindiler.

Bir hafta sonra bir toplantı daha düzenlendi. Fabrika Müdürü aynı şeylerden sözetti.

Bunun üzerine işçiler bağırma, aldıkları ücretin geçmelerine yetmediğini, çocuklarının açlık ve sefalet içinde olduklarını, fazla çalışmadan dolayı yekusuz ve yorgun düştüklerini, patronun kârının yüzde beşyüz artmasına karşın, kendi satınalma güçlerinin hızla azaldığını söylemeye başladılar. Müdür ücretleri Yüksek Hakem Kuruluna tesbit edildiğini ve kendilerinin yapacak birşeyleri olmadığını söyledi. İşçiler bunun aldatmaca olduğunu, işçilerin çalışma ve yaşama koşullarının YHK'na rağmen düzeltilmenin mümkün olduğunu belirttiler. Toplantının giderek kontrollerinden çıktığını gören fabrika yöneticileri, toplantının bittiğini ve bir daha da bu tür bir toplantının yapılmayacağını söylediler.

İşçilerin huzursuzluğunun giderek artması ve bir ay içinde 4 işçinin yekusuzluk ve yorgunluk nedeniyle iş kazası geçirecek sakat kalmaları bunun yanı sıra bazı «yetkililerin» radyo, televizyon ve basında «işçilerin iş barışı ve çalışma huzuru içinde, zevkle ihracat seferberliğine katıldıklarını» söylemeleri AEG işçilerini zıvanadan çıkartmaya yetiyordu.

Bunun üzerine AEG'nin büyük patronu Jak Kowhi İşçilerle bir toplantı yaptı. Konuşmasında 12 Eylül'den sonra iş barışının geldiğini ve işçilerin huzur içinde çalıştıklarını dünyada ekonomik

kriz olduğunu, bunun ülkemizi de etkilediğini, bundan kurtulmak için de çok çalışmak gerektiğini «milliyetçi Türk işçilerinin bu fedakarlığı göstereceğine inandığını» söyledi. Ve aklısıra uyanık davranarak işçilere hiçbir söz tanımadan toplantıyı bitirdiğini ilan etti ve çekip gitti.

12 Eylül'den sonra nasıl bir «iş barışı ve çalışma huzuru» sağlandığını, asgari ücretle en kötü koşullarda çalışanların kimler ve huzur içinde olanların ise kimler olduğunu çok açık biçimde gören AEG işçileri sağlandığı söylenen «barış»ın patronların çıkarlarını korumak, işçilerin ise sendikal hak ve özgürlüklerini yasaklamak demek olduğunu görmektedir. Eli kolu bağlanan ve şakağına asker namıslu dayatılan işçiler patronların zulmü ve sömürsü altında çile doldurmaktadır. Böylesine ucuz milliyetçilik, fedakarlık, palavraların sorunlarına çözüm getirmediklerini bilmektedir.

Çerkezköy AEG İşçileri

İŞÇİ TAKİBAT MASALARI KURULUYOR

Paşızmin işçi sınıfından nasıl ölümüne bir korku duyduğunu ve bu yüzden de işçi sınıfına nasıl düşman olduğunu bir kanıtını da kurulmakta olan «İşçi Takibat Masaları» ortaya çıkarıyor.

İşçilerin en yoğun bulunduğu ve aynı zamanda gerek siyasal bilincinin, gerek haklarına sahip çıkma kararlılığının en kuvvetli olduğu İstanbul ilinde ilk uygulamaya başlandı.

Bu «masaların» görevleri şunlar :

*Her fabrika işçisini fişlemek

*Olay çıkan, grev yapılan yerlerde araştırma yapmak ve öncü unsurları tesbit etmek.

*Fabrikaya alınacak her yeni işçi için işverene «temiz kağıdın» vermek, (dolayısıyla savcılığın bu konudaki işleri kısmen polise devrediliyor.)

İşçi Takibat Masaları halen evrak ve bilgi toplama aşamasında bulunuyor. İşçi düşmanları hangi «masayı» kurarsa kursun, işçilerin bir gün masayı kafalarına geçirmelerine engel olamayacaklar.

İLK HESAPLAŞMA

değilse, 1990'a selamette çıkabilmenin yolunu aramaktadırlar. «Emirle» hazırlatıkları nizamnameyi yine «Emirle» halka onaylatabilirler muratlarına ermiş olacaklardır.

Halkların despotlara böyle bir güvence verdiği tarihte görülmemiştir. Halk düşmanı cuntaların koderi budur. En güçlü olduklarını sandıkları bir zamanda, ısrarla kaçınmalarına rağmen, halkla yüz yüze gelmekten kendilerini kurtaramazlar. Böylesi durumlarda ayakta kalmalarına iki ayak yetmez, üçüncüyü dördüncüyü ararlar. Devlet başkanlığı yetmez olur muhtarlığı da isterler.

Evren cuntası da bu noktada. Bütün silahları elinde sınırkken, çok önemli bir silahın halkın elinde olduğunu fark ediyor. Halkın çokluğundan, çokluğundan doğan korkusuzluğundan korkuyor. Sürü, sandığı, «emirle» her zaman yönetebileceğine inandığı halkın, silkinip kalkmaya çalıştığını görünce dehşete kapılıyor. Onun tek tek insanlar olmadığ, bir tek halk olduğu ortaya çıktıkça kaçacak delik arıyor, iki yılda ücret ve maaş bordolarında pişen, baskıda, işkencede pekişip öfkeye dönüşen emekçi sınıf bilinci karşısında bocalıyor, an kurnaz ve hileci olduğu zamanda bile şaşırıyor.

Evet, bütün gücümüzle yüklenmenin tam zamanıdır. Bu bir ilk hesaplaşmadır. Cunta şaşkıncıdır, korkaktır ve kendinden emin olmayan durumdadır.

Siyasi örgütlerini, meslek kuruluşlarını sendikalarını dağıttığını sandığı halkın oylarının birleşeceği sandıkları kurmuş olması, Cunta'nın açmazı olmuştur.

Onun bu açmazında «HAYİR» oylarımızla demokrasinin yolunu açabiliriz.

Bütün gücümüzle bu noktaya yüklenmeliyiz.

Demirel'e

Baştarafı sayfa 2 de «Kefi gül gibi idare ederiz.» Buna kendileri inansaydı zaten telaşa lüzum kalmazdı Ama bu gibi biliyorlar ki anayasa diye sunulan nizamnamenin reddi kendileri için sonun başlangıcıdır. Bu yüzden acele olarak nizamnameye destekçi bulmak gerek.

AP de, Demirel de 1961 Anayasasından şikayet etmiyor muydu? Demokratik hak ve özgürlüklerin, işçi haklarının aşırılığından dem vurmuyorlar mıydı? O halde niye anlaşmasınlardı? Demirel'e bir mesaj gönderirsin Kendi seçim bölgesinden. El altından eski siyasetçilere siyaset yasağı koymayabileceğini duyurursun. O da senin nizamnamenin

destekler. İşte Evren'in hesabı bu Tutar mı?

Zor. Çünkü gerek cuntacılar, gerekse de temsilcisi oldukları tekeli parabalaları seçimlerle oluşacak bir sivil siyasi iktidar istemiyorlar. Hiç olmazsa 1990 yılına kadar Bu yüzden de cuntabaşını Cumhurbaşkanı yapıp, yüksek yetkilerle donatıp, anayasa değişikliğini imkansız hale getirip, hükümeti cumhurbaşkanının esiri haline sokup sözde sivil, özde askeri bir rejim oluşturmak istiyorlar. Bu konuda ise uzlaşmak zor.

Ama olsun, hiç olmazsa Adalet partilerine biraz sevimli görünmekte yarar var. Nasıl olsa özgür bir «Hayır» kampanyası yapılamayacak. Nizamnamede AP'li-lerin bir bölümünün hoşuna gidecek hükümler zaten var. «Biraz da kendilerine düşman olmadığımızı gösterirsek, daha çoğunu Evet oyuna çekeriz.»

Tüm bu hesaplar çok önemli değil. Önemli olan, o herşeye kaadir olduğu inancını cuntanın kaybetmeye, halkın da bunu farketmeye başlaması.

Korku dağları bekliyor.

Biz, işçi sınıfı örgütlendikçe tüm demokrasi isteyenleri etrafımıza topladıkça bu korku esel korkusuna dönüşecek.

BARİŞ DÜŞMANI

Baştarafı sayfa 2 de

rasında askeri harcamaların en hızlı arttığı ülke Türkiye'dir.

Bütün bunlar halkımızın yaşama koşulları pahasına gerçekleştirilmektedir. Diğer NATO ülkeleriyle karşılaştırmada askeri harcamalarda başı çeken Türkiye eğitim, sağlık vb. temel göstergelerde en sonuncu sıradadır. 140 ülke arasında okuyabilen okul çağı yüzdesi nüfus bakımından F. Almanya 25. Yunanistan 16. Portekiz 43. sıradayken Türkiye ancak 90. sıradadır. Kişi başına sağlık için kamu harcamasında ise F. Almanya 4. İtalya 22. Yunanistan 32. Portekiz 41. sıradayken Türkiye 74. sıradadır.

Halkımızın yaşama koşullarını iyileştirmek yerine askeri bütçeye ayrılan harcamalar cuntanın ABD kuyruğunda savaş kundakçılığının sonucudur. Özgürlük ve demokrasi düşmanı cunta aynı zamanda azgın bir barış düşmanıdır.

İşçi düşmanı

Baştarafı 8. Sayfada

Askari ücretle ilgili başka örneklerle de bakalım. Askari ücretle 1 kg. ekmek almak için 1963 yılında 44 dakika çalışan işçinin, Mayıs 1981'de 59 dakika, Ocak 1982'de 1 saat 13 dakika çalışması gerektiği hesaplanmıştır. Yine askari ücretle 1 kg. sığır eti için 1963 yılında 6 saat 17 dakika çalışan işçi, Mayıs 1981'de 12 saat 31 dakika Ocak 1982'de 14 saat 12 dakika çalışmıştır. Askari ücretle bir kg. zeytin alabilmek için 1963'de 4 saat 35 dakika çalışan işçi Mayıs 1981'de 7 saat, 1982'de 11 saat çalışmak zorunda kalmıştır.

Tekelci sermayenin faşist cunta eliyle sergilediği zorbalığın bir başka örneğini İstanbul Sanayi Odası açıklamıştır. İSO'nun 500 büyük firma anketine göre, 1981 yılında işçi başına üretim bir yıl öncesine göre iki kat artmıştır. 100 dolayında fabrikada bir işçinin yılda ürettiği mal değeri 10 milyon lirayı aşmıştır.

Hatta bazılarında işçi başına üretim değerinin 20 milyona ulaştığı söylenerek rekor kırmaktan bahsedilmektedir.

Kamu-özel toplam kârlı firmalarda çalışan başına kâr 1979 yılında 147 bin lirayken 1981'de 498 bin liraya çıkmıştır. Yalnızca özel firmalar ele alınırsa rakamlar ortalamadan daha üstündür.

Özel firmalarda 1979'da 184 bin lira olan çalışan başına kâr, 1981'de 628 bin liranın üstüne çıkmıştır. İşçilerin süngü zoruyla ne menem bir zorbalıkla çalışmaya zorlandıklarının bundan açık ifadesi olabilir mi?

Cuntanın işçi düşmanlığını teşhir etmek, işçi düşmanı kışkırtmalarını püskürtmek için görev başına!

İşçi Düşmanı Propagandayı Kıralım!

Cuntanın hazırladığı «Anayasa» işçi sınıfımızın kazanılmış tüm haklarını yoketmek ve mücadelesinin geleceğini boğmak üzere kaleme alınmıştır. Bu emsali görülmedik işçi düşmanlığını sözde haklı görürmek üzere, cunta ve şakşakçıları işçi sınıfımıza karşı sürdürdükleri propagandayı daha da yoğunlaştırmışlardır. Faşist cunta, bu propagandayla 12 Eylül'den bu yana işçi sınıfına karşı azgın saldırısını maskeleyebileceğini ve hazırladığı «Anayasa»nın işçi düşmanlığını sözümona haklı gösterebileceğini zannetmektedir. İşçilerin ağgözlü ücret istekleriyle ekonomiyi çökerttikleri yalanından, diğer emekçileri işçilere karşı kışkırtma gayretlerine, grevlerin «vatan hainliği» ile eş tutulmasına uzanan bu azgın propaganda'nın gücü gerçekleri çarpıtmaya yetmeyecektir. Çünkü cuntanın işçi düşmanlığı artık hiç bir kılıfı sığmayacak kadar ayyuka çıkmıştır.

İşte cuntanın yalan ve demagogjilerinden bazıları ve gerçekleri:

* Cunta ve şakşakçıları ikide bir 12 Eylül öncesinde sendikal rekabet, «ideolojik» grev, yüksek işçi ücretleriyle ekonominin çökertildiğini söylemektedir. Oysa 12 Eylül öncesinde işçilerin gerçek ücretleri sürekli düşüş göstermiş ve işçiler «ağgözlü» istekleri değil, alım güçlerini koruyabilmek için kayasıya mücadele vermişlerdir. Bu durumu bizzat Türk Sanayici ve İşadamları Derneği (TÜSİAD) nın yayınlarmında bile görmek mümkündür. TÜSİAD'a göre sigortalıların günlük gerçek

ücretleri 1976'da 64.21 lira iken 1978'de 50,94 liraya, 1979'da 40.93 liraya ve 1980'de 28.47 liraya düşmüştür. Bu koşullarda çeşitli işkollarında onbiyulerce işçi açlığa boyun eğmemiş, greve gitmiştir.

* Cunta ve tekelci sermayenin dilinden düşürmediği bir başka yalan 12 Eylül öncesi grevlerin ekonomiyi büyük zararlara uğrattığı, büyük üretim kaybına yol açtığıdır. Oysa sadece iş kazalarının yol açtığı üretim kaybı kat kat daha fazladır. TÜSİAD'ın yayınına göre 1979 yılında grevlerde kaybolan işgünü sayısı 1.432.978 iken aynı yıl işkazarlarına kaybolan işgünü sayısı 2.687.756 dir. 1980'de ise işkazarları ve meslek hastalıklarının ekonomiyi maliyeti bir önceki yıla göre % 99 artmıştır.

Cuntanın 12 Eylül'den bu yana sergilediği işçi düşmanlığı bu yalan ve demagogjilerle gizlenemez. İşçilerin süngü altında yaşamaya zorlandıkları koşulları rakamlarla görelim.

* 12 Eylül sonrasında işçilerin hertürlü hakları, kıdem tazminatları, ikrami-

yeleri gaspedilirken, gerçek ücretle ride iyice düşmüştür. Bunu TÜSİAD bile şöyle itiraf etmektedir: TÜSİAD' a göre gerçek askari ücret (1963 fiyatlarıyla) 1968'de 11.84 TL iken, 1981'de 10.15 TL dir.

Bunun başka bir ifadesi işçilerin milli gelirden aldıkları paydır.

Resmi istatistiklere göre işçi ve memur kitlesinin 1972 yılında milli gelir içindeki payı % 32.5 iken, 1981'de % 16.2'ye düşmüştür.

* Yine işçi düşmanlığının bir örneği askari ücrettir. Sanayide brüt 10 bin, tarımda ve orman işçileri için brüt 8610 lira olan asgari ücret gerçek anlamda bir açlık ücretidir.

Piyasa araştırmalarına göre 4 kişilik bir ailenin mutfak gideri 1 Ekim 1982'de 26.500 lira olarak saptanmıştır.

Buna karşılık Devlet İstatistik Enstitüsü'nün önerdiği askari ücretle geçinme formülü şöyledir. Askari ücretten ele geçen net 7500 liranın % 45'i zorunlu gıda harcamasıdır.

Yani ailenin aylık gıda harcaması 3375 liradır. Bu hesaba göre asgari ücretle yaşamak durumunda olan aile, her ay kira ve yakacak için toplam 1330 lira sağlık için 120 lira harcayabilir! Rakamların gülünçlüğü ortadadır.

Devamı 7. Sayfada